

Duševni delavci na Nemškem. Po najnovejši statistiki je izkazano, da se na Nemškem 475.000 oseb živi z učestvovanjem ali s svobodnimi poklici, in sicer 71.400 duhovnikov in cerkvenih uradnikov, 243.165 učiteljev in knjižničarjev, 8200 sodnikov, 6800 odvetnikov, 29.800 zdravnikov in zobozdravnikov, 15.000 pisateljev in žurnalistov, 17.000 steno-grafov in pisarjev, 15.000 gledaliških igralcev, pevcev in plesalcev, 40.000 slikarjev, podobarjev in muzikov.

Najmanjša država je vsekakor republika Tanarola na otoku enakega imena severno od Sicilije. Otok je bil že Rimljanom znan pod imenom Bucina, od koder so dobivali škrlatne polže. Republika obsega 22 km² ter ima razen mnogo divjih koz 170 prebivalcev. Do leta 1882. je bilo na otoku celo kraljevstvo, a ko je tega leta umrl kralj Paolo I., so prebivalci zaprli njegovemu sinu prestol ter proglasili republiko. Vsakih deset let si izvolijo predsednika, ki skrbi sam za blagor prebivalstva. Uradnikov ali vojakov seveda nimajo.

Človek in stroj. Koliko delavnih sil se je v nekaterih obrtih prihranilo z uvedbo strojev, dokazuje neki angleški strokovnjak, ki piše: Mojster z dvema učencema zmore dandanes delo, ki je potrebovalo pred leti 1100 tkalcev. Apreturni stroji prekašajo ročno delo za 1500%. Eden delavec izdelava s strojem v gotovem času toliko konjskih podkev, kot jih je v istem času izdelalo poprej 500 pomočnikov. Stroj za izdelovanje žrebljev je zavzel prostor, ki ga je imelo prej 1000 delavcev. Pri izdelovanju papirja je stroj prekosil prejšnje delo za 95%. V lončariji izdelava eden delavec dandanes toliko kot svoječasno 1000 delavcev. Še večja razlika je pri delu v pristaniščih. Eden delavec opravi s škripcem tisto delo, ki je zahtevalo poprej 2000 mož. Spreten urar napravi s stroji na leto 200 — 300 ur ter prihrani na ta način 85% ročnega dela.

Jetika na Ogrskem. Kakor izkazuje ministrstvo notranjih zadev, je umrlo lani na Ogrskem 70.731 oseb za jetiko.

Listnica uredništva.

Na Koroško. Danes smo priobčili članek, ki smo ga prejeli pred Vašim. Vaš pa pride prihodnjic na vrsto. Glede svojega lista in „Zvončka“ bomo z Novim letom ukrenili tako, kakor je Vaša želja. Pozdravljeni! — V zadnji številki našega lista je tiskarski škrat prav grdo razsajal. Dopis iz Savinjske doline sodi pod firmo „Štajersko“, v notici „Kje ste, gospod državni pravdnik?“ se mora glasiti proti koncu „v najskrajnejšem slučaju“. Malenkosti so si cenjeni čitatelji popravili sami. — Zaradi pomnjanja prostora smo morali mnogo člankov in dopisov odložiti do prihodnjic. Če pojde tako naprej, bomo morali na vsak način gledati, da napravimo iz svojega lista vsaj — tednik.

Oklic!

Dne 6. novembra t. l. je umrl v Braslovčah g. nadučitelj Valentin Jarc. Savinjsko učiteljsko je sklenilo, da pripomore po svoji moči, da se postavi ranjkemu dostojen nagrobni spomenik.

Zato se obrača tem potom do vseh njegovih prijateljev in znancev, zlasti tovarišev, da omogočijo s prostovoljnimi darovi uresničenje te namere. Darove bomo objavljali v „Domovini“ in „Učit. Tovarišu“. Doneske sprejema podpisane.

Polzela, 1. decembra 1903.

Anton Farčnik,

t. č. predsednik „Sav. učit. društva.“

„Učiteljski Tovariš“ izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stoji vse leto 8 K, pol leta 4 K, četrt leta 2 K. Spisi naj se blagovoljivo pošiljati samo pod naslovom: Uredništvo „Učiteljskega Tovariša“ v Idriji. Naročnino pa prejema gosp. Francišek Črnagoj, nadučitelj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljave naj se pošiljajo franco. — Oznanila in poslanice se računajo za stran 30 K, pol strani 16 K, $\frac{1}{2}$ strani 10 K, $\frac{1}{4}$ strani 8 K, $\frac{1}{8}$ strani 4 K; manjši inserati po 20 h petit-vrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštnine 6 K.

Izdajate in odgovorni urednik Radivoj Koréne. — Last in založba „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“. Tiska „Narodna tiskarna“ v Ljubljani.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 1520.

Kranjsko.

Za mestne ljudske šole se je sistemizovalo IV. mesto stalnega veroučitelja s prejemki II. plačilnega razreda. Novo mesto se zasede s početkom II. tečaja tekočega šolskega leta.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati pri e. kr. mestnem šolskem svetu v Ljubljani najkasneje do 25. decembra t. l.

C. kr. mestni šolski svet ljubljanski, dne 25. novembra 1903.

Št. 2499.

Na dvorazredni ljudski šoli v Dobrnichah je stalno popolniti učno mesto.

Prošnje je vlagati tučno do 7. januarja 1904.

C. kr. okr. šolski svet v Rudolfovem, dne 29. novembra 1903.

Št. 2491.

Na štirirazredni ljudski šoli v Žužemberku do dne 9. novembra t. l. razpisano učno mesto se znova v stalno nameščenje razpisuje z rokom do dne 7. januarja 1904.

Že pri prvem razpisu vložene prošnje imajo tudi sedaj veljavo.

C. kr. okrajni šolski svet Rudolfovo, dne 29. novembra 1903.

Z. 2657.

An der einklassigen Mädchen Volksschule in Neumarkt ist mit Beginn des II. Semesters dieses Schuljahres eine Lehrstelle mit den gesetzmäßigen Bezügen nebst dem Genuss einer Naturalwohnung zu besetzen.

Die gehörig belegten Gesuche sind im vorgeschriebenen Wege bis zum 4. Jänner 1904 hieramt einzubringen.

K. k. Bezirksschulrat Krainburg, am 3. December 1903.

Gospodarski program.

Naslednje tvrdke darujejo od iztržka, oziroma dobička, ki jim ga da zaslužiti učiteljstvo, dogovorjene odstotke v prid učiteljskemu konviktu. Vsakdo (vsaktera) pa blagovolji zahtevati, da se vsaka vsota, ki jo odjemalec izplača, zabeleži v prid konviktu.

- Jos. Petrič**, — zaloga raznovrstnih šolskih zvezkov, peres z napisom: „Učiteljski konvikt“ in raznih drugih šolskih potrebščin v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6.
- Knjigotržnica Ig. pl. Kleinmayr & F. Bamberg** v Ljubljani, Kongresni trg.
- Národna tiskarna** v Ljubljani, Kongresni trg.
- Šeberjeva tiskarna** v Postojini, zaloga uradnih spisov itd.
- Gričar & Mejač**, trgovina z narejenimi oblekami za dame in gospe v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
- Fran Ksav. Souvan**, trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani.
- Fran Kraigher**, krojaški mojster v Ljubljani, Kongresni trg.
- Anton Krejči**, zaloga moških in ženskih klobukov v Wolfovih ulicah v Ljubljani,
- J. Soklič**, trgovina s klobuki v Ljubljani, Pod trančo.
- Filip Fajdiga**, mizar in trgovina s pohištvo v Prešernovih ulicah št. 50 nasproti novi pošti v Ljubljani.
- B. Schmeltzer**, zaloga stolov, Šelenburgove ulice v Ljubljani.
- Ivan Bonač**, zaloga šolskih knjig, svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda in raznih drugih šolskih potrebščin v Ljubljani.
- Banka „Slavija“** v Pragi — glavno zastopstvo za slovenske dežele v Ljubljani — vzajemno zavarovalno društvo, podpira učiteljski konvikt in daje od učiteljskih zavarovanj provizijo „Zavezi jugoslovanskih avstrijskih učiteljskih društev“.

Zavedno učiteljstvo prosimo, da po geslu „Svoji k svojim!“ podpira v prvi vrsti te tvrdke.